

Zitting 1980–1981

15 893

Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden (Medezeggenschap in kleine ondernemingen)

Nr. 42

ONTWERP VAN WET ZOALS HET LUIDT NA DE DAARIN T/M 17 MAART 1981 AANGEBRACHTTE WIJZIGINGEN

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een regeling te treffen omtrent de medezeggenschap van werknemers in kleine ondernemingen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op de ondernemingsraden (Stb. 1979, 449) wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 2, eerste en tweede lid, wordt telkens in plaats van «tenminste 100 personen» gelezen: hetzij tenminste 100 personen werkzaam zijn, hetzij tenminste 35 personen meer dan een derde van de normale arbeidstijd werkzaam zijn.

B. Artikel 3 en de op grond van dat artikel door de Sociaal-Economische Raad vastgestelde verordeningen vervallen, echter met dien verstande, dat voor zover voor de in die verordeningen bedoelde ondernemers niet reeds op grond van artikel 2 van de Wet op de ondernemingsraden, zoals dit ingevolge het onder A bepaalde komt te luiden, een verplichting bestaat tot het instellen en doen werken van een ondernemingsraad, de aan hen bij die verordeningen opgelegde verplichting gehandhaafd blijft ten aanzien van die ondernemingen waarvoor zij op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een ondernemingsraad hadden ingesteld.

C. Aan artikel 21, vijfde lid, wordt een volzin toegevoegd die als volgt luidt:

De Kantonrechter kan dit verzoek slechts inwilligen, indien het hem aanmerkelijk voorkomt dat het verzoek geen verband houdt met de plaatsing van de betrokkene op de kandidatenlijst of met het lidmaatschap van de betrokkene van de ondernemingsraad of van een commissie van die raad.

D. Na hoofdstuk V wordt ingevoegd een nieuw hoofdstuk V A luidende:

De medezeggenschap in kleine ondernemingen

Artikel 35a

1. Ten aanzien van een onderneming waarin in de regel minder dan 100 personen werkzaam zijn en waarvoor een ondernemingsraad is ingesteld, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

a. De bedrijfscommissie bezit niet de bevoegdheid, bedoeld in artikel 1, zesde lid, om een of meer onderdelen van de onderneming als een afzonderlijke onderneming aan te merken.

b. In afwijking van artikel 6, eerste en vierde lid, is de bedrijfscommissie niet bevoegd om ten aanzien van de leden van de ondernemingsraad plaatsvervangend toe te staan.

c. In afwijking van artikel 6, 2e en 3e lid zijn kiesgerechtigd en verkiesbaar de personen die gedurende tenminste 1 jaar in de onderneming werkzaam zijn geweest en die gedurende tenminste 1/3 van de normale arbeidstijd in de onderneming werkzaam zijn.

d. Het aantal handtekeningen, bedoeld in artikel 9, tweede lid, onder b, dat ten hoogste vereist is voor het indienen van een kandidatenlijst door in de onderneming werkzame personen, bedraagt tien.

e. In afwijking van de artikelen 15 en 16 kan de ondernemingsraad slechts met toestemming van de ondernemer commissies instellen of deskundigen uitnodigen. Ten aanzien van het uitnodigen van deskundigen is de toestemming niet vereist, wanneer de deskundige geen kosten in rekening brengt of wanneer de kosten door de ondernemingsraad bestreden worden uit een bedrag als bedoeld in artikel 22, derde lid. Heeft de ondernemer toestemming gegeven voor het raadplegen van een deskundige, dan komen de kosten daarvan te zijnen laste.

f. De bedrijfscommissie is bij de vaststelling van het aantal uren en dagen, bedoeld in artikel 18, derde lid, niet gebonden aan de in dat lid gestelde grenzen.

g. De verplichting van de ondernemer tot het vragen van advies aan de ondernemingsraad over een besluit als bedoeld in artikel 25, eerste lid, geldt slechts, indien en voor zover het betrokken besluit kan leiden tot verlies van de arbeidsplaats of tot een belangrijke verandering van de arbeid, de arbeidsvoorwaarden of de arbeidsomstandigheden van tenminste een vierde van de in de onderneming werkzame personen.

h. Op de ondernemer rust niet de opschortingsverplichting, bedoeld in artikel 25, zesde lid, behoudens in geval het voorgenomen besluit van de ondernemer betrekking heeft op een aangelegenheid als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onder c, d of f.

i. Inlichtingen en gegevens bestemd voor de ondernemingsraad, die volgens de artikelen 31, eerste lid, en 31b, eerste lid, schriftelijk moeten worden verstrekt, mogen door de ondernemer ook mondeling worden verstrekt.

2. Het in het eerste lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een centrale ondernemingsraad en een groepsondernemingsraad, die uitsluitend is ingesteld voor ondernemingen als bedoeld in het eerste lid.

3. De Raad kan, indien bijzondere omstandigheden naar zijn oordeel een goede toepassing van een of meer bepalingen van de hoofdstukken IV, IVA en IVB in de betrokken ondernemingen in de weg staan, op verzoek van een naar zijn oordeel voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers of van de betrokken werknemers bij verordening bepalen, dat de bedoelde bepalingen ten aanzien van een door hem aangewezen groep van de in het eerste lid bedoelde ondernemingen niet gelden. Een zodanige verordening behoeft de goedkeuring van Onze Minister. Een goedgekeurde verordening van de Raad wordt in de Staatscourant bekend gemaakt. Het besluit waarbij de goedkeuring is verleend wordt aan de voet van de verordening vermeld.

Artikel 35b

1. De ondernemer die een onderneming in stand houdt waarin in de regel tenminste 10 personen werkzaam zijn, maar minder dan 35 personen die meer dan een derde van de normale arbeidstijd werkzaam zijn en waarvoor geen ondernemingsraad is ingesteld, is verplicht de in deze onderneming werkzame personen tenminste tweemaal per kalenderjaar in de gelegenheid te stellen gezamenlijk met hem bijeen te komen. Hij is voorts verplicht met de in de onderneming werkzame personen bijeen te komen, wanneer tenminste een vierde van hen daartoe een met redenen omkleed verzoek doet.

2. In de in het eerste lid bedoelde vergaderingen worden de aangelegenheden, de onderneming betreffende, aan de orde gesteld ten aanzien waarvan de ondernemer of in de onderneming werkzame personen overleg wenselijk achten. Iedere in de onderneming werkzame persoon is bevoegd omtrent deze aangelegenheden voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken.

3. Indien de ondernemer de onderneming niet zelf bestuurt, wordt het overleg voor hem gevoerd door de bestuurder van de onderneming. De ondernemer en de bestuurder kunnen zich bij verhindering laten vervangen door een in de onderneming werkzame persoon die bevoegd is om namens de ondernemer overleg met de werknemers te voeren.

4. In de in het eerste lid bedoelde vergaderingen wordt tenminste eenmaal per jaar de algemene gang van zaken van de onderneming besproken. De ondernemer verstrekt daartoe mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent de werkzaamheden en de resultaten van de onderneming in het afgelopen jaar, alsmede omtrent zijn verwachtingen dienaangaande in het komende jaar. Indien de ondernemer verplicht is zijn jaarrekening of een deel daarvan ter inzage van een ieder neer te leggen, worden deze jaarrekeningen of het betrokken deel daarvan mede ter bespreking aan de in de onderneming werkzame personen verstrekt. De ondernemer verstrekt voorts mondeling of schriftelijk algemene gegevens inzake het door hem ten aanzien van de in de onderneming werkzame personen gevoerde en te voeren sociale beleid.

5. De in de onderneming werkzame personen worden door de ondernemer, in een vergadering als bedoeld in het eerste lid, in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door hem voorgenomen besluit dat kan leiden tot verlies van de arbeidsplaats of tot een belangrijke verandering van de arbeid, de arbeidsvoorwaarden of de arbeidsomstandigheden van tenminste een vierde van de in de onderneming werkzame personen. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit. De in de eerste volzin bedoelde verplichting geldt niet, indien en voor zover de betrokken aangelegenheid voor de onderneming reeds inhoudelijk geregeld is in een collectieve arbeidsovereenkomst of in een regeling, vastgesteld door een publiekrechtelijk orgaan.

6. De in de voorgaande leden bedoelde verplichtingen gelden niet ten aanzien van personen die als regel gedurende niet meer dan een derde van de normale arbeidstijd in de onderneming werkzaam zijn, alsmede ten aanzien van personen die nog geen zes maanden in de onderneming werkzaam zijn. Zij vervallen wanneer de ondernemer met toepassing van artikel 49a aan de bedrijfscommissie heeft medegedeeld een ondernemingsraad te hebben ingesteld, maar treden weer in werking wanneer hij dat besluit in-trekt.

E. In hoofdstuk VI wordt na artikel 36 ingevoegd een nieuw artikel 36a, luidende:

Iedere in de onderneming werkzame persoon, met uitzondering van een persoon als bedoeld in artikel 35b, zesde lid, alsmede een vereniging van werknemers, die één of meer in de onderneming werkzame personen onder

haar leden telt, die krachtens haar statuten ten doel heeft de belangen van haar leden als werknemers te behartigen en als zodanig in de betrokken onderneming of bedrijfstak werkzaam is en voorts tenminste twee jaar in het bezit is van volledige rechtsbevoegdheid kan van de ondernemer de naleving vorderen van het in artikel 35b bepaalde. De kantonrechter is bevoegd tot kennisneming van een vordering als in de vorige volzin bedoeld. Het geschil wordt aangemerkt als een geschil met betrekking tot een arbeidsovereenkomst.

F. In artikel 49a worden na het woord «verplichting» ingevoegd de woorden «tot het instellen van een ondernemingsraad».

ARTIKEL II

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende groepen van ondernemingen verschillend kan worden bepaald.

2. Ten aanzien van een onderneming als bedoeld in artikel 35a, eerste lid, waarvoor reeds vóór het in het eerste lid bedoelde tijdstip een ondernemingsraad was ingesteld, treedt deze wet eerst in werking op het tijdstip waarop de lopende zittingsperiode van die ondernemingsraad eindigt.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,